

PÖYTÄKIRJA

OHJAUSRYHMÄN KOKOUS nr 4

Aika maanantai 21.10.2013 klo 12 - 15

Paikka Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus
Mannilantie 27 – 29, 04400 Järvenpää
Rakennus Untola (3), tila 3114
Linkki karttaan: <http://www.ijkk.fi/yhteystiedot/kartta.html>

Jäsenet	Arja Kukkonen (pj) Kiti Poikonen Minna Lumme	Helsingin kaupunki Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus
---------	--	---

Projektihenkilöstö	Merja Turpeinen Rita Hintsala Susanna Ågren Ville Virtanen	Työterveyslaitos Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus SAKU ry SAKU ry
--------------------	---	--

Käsiteltävät kokousasiat:

29. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.19

30. Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin kokouksen läsnäolijat

31. Asialistan hyväksyminen

Vaikka kokouksessa osallistujia on vähän, pidetään silti keskustelufoorumi kokouspöytäkirjan ulkopuolella. Asialista hyväksyttiin kokouksen pöytäjärjestykseksi.

32. Ajankohtaista hankkeessa

a. maksatushakemus 1-4/2013

Arjen arkin maksatushakemukset on hyväksytty sellaisenaan. Hankkeen kustannuksista henkilöstö- ja matkakustannukset ovat suurimmat kulut. Tapahtumista näkee, että Arjen arkkiä on myös alettu hyödyntämään. Kuntarahaa kerrytetään eri tilaisuuksien kautta, IJKK oli hyvin jo kerännyt lomakkeita. Projektipäällikkö Ville Virtasen esitys liitteenä (Liite 1).

b. maksatuskauden 5-8/2013 toiminta

Maksatuskaudella järjestettiin koordinaatitapaaminen PAT-hankkeille Laukaassa sekä Helavalkeat –seminaari. Lisäksi maksatuskaudella julkaistiin väliraportti PAT-hankkeiden hyvistä käytännöistä sekä valmisteltiin TTL:n tutkimuksen pohjalta rahoitajasuositukset hankkeiden toteuttamisesta. Ville Virtasen esitys liitteenä (Liite 1).

c. maksatuskauden 9-12/2013 toiminta

SAKU ry:n toimintasuunnitelmaan on kirjattu Arjen arkin palvelutoiminta, eli hanke on kirjattu osaksi SAKU ry:n perustoimintaa. Maksatuskaudella Arjen arkin menetelmät kiertää eri tapahtumissa ja seminaareissa (yhteensä ainakin 7 tapahtumaa). Sähköiseen tietokantaan aletaan viedä tietoja tällä maksatuskaudella. Mene-

telmäkehittäjä vie tiedot tietokantaan, jonka jälkeen ne lähetetään hanketoimijoille kommentoitavaksi. Tietokannan visuaalinen ulkonäkö toteutetaan seuraavalla maksatuskaudella. Ville Virtasen esitys liitteenä (Liite 1).

Invalidiliiton Järvenpään Koulutuskeskuksessa on jatkettu alueellisen yhteistyön luomista oppilaitosten ja kuntien opiskelijahuollon järjestämisestä sekä hyvinvoivan oppimisympäristön mallin edistämistä oppilaitoksessa. Syyskuussa luotiin verkkotyökalu yhteistyön ylläpitämiseksi verkoston kesken. Uusi sosiaalihuollon laki vaikuttaa mallintamiseen, mutta sen ympärille on järjestetty keskustelua ja kommentointia, jonka pohjalta on työstetty alueellisen seminaarin työpajat. Kuntien edustajat ovat tuoneet esille, että kuntien rooli on merkittävä. On tärkeää, että suunnitelmat eivät jää paperitasolle, vaan oikeasti menevät osaksi käytäntöä. Kunnille pitäisi tuoda esille, mikä on tärkeää alueellisessa mallissa opiskelijan näkökulmasta. Alueellisen seminaarin jälkeen kootaan lisää kommentteja, jos on tarve. Tarkoitus on saada aikaiseksi näkökulmat ja ehdotuksia, miten lain voimaan tulon jälkeen alueellista yhteistyötä voidaan toteuttaa. Hyvinvoivan oppimisympäristön toimintamallin kehittämistyö on lähtenyt hyvin käyntiin, keväällä luotiin rakenne opetuksen ja opiskeluhuollon yhteistyölle ja työrukkaskokouksia on pidetty syksyllä. Työn tueksi on järjestetty myös kaksi Teema-Cafeta. Rita Hintsalan esitys liitteenä (Liite 2).

On hyvä, että IJKK:ssa hyvinvoivan oppimisympäristön toimintamalli on purettu rooleittain, jolloin toiminnan hahmottaminen yksittäisen toimijan kannalta on helpompaa. IJKK:n toimintatapa yhteistyön luomiselle ja tiedon keräämiselle on ollut hyvä. IJKK:sta luodaan malli niin sisäiselle kuin myös ulkoiselle opiskeluhuollon yhteistyölle. Prosessi kannattaa kuvata, sillä työtapana on sellainen, jotka kannattaa levittää ja jota muiden kannattaa hyödyntää.

33. Ajankohtaista tutkimuksessa

Merjan Turpeinen esitteli Työterveyslaitoksen toimesta hankkeelle työstettävää tutkimusta. Arviointiraportti hankkeiden tulosten juurtumisen edellytyksistä valmistuu 12/2013. Suositukset rahoittajille valmistuivat syyskuussa ja hankkeiden toteuttajien suositukset valmistuivat joulukuussa, näitä käytiin kokouksessa lyhyesti läpi. Tällöin valmistuu myös tarkistuslista johdon työkaluksi hanketyöntekijöiden perehdyttämiseen. Lisäaineistoa tullaan vielä keräämään oppilaitosten johdolta, keskustelutilaisuudet Keskuspuiston ammattiopistolle ja

Ammattiopisto Omnialle järjestetään marraskuussa. Lisäksi Merja esitteli rahoittajasuosituksia. Esitys liitteenä (Liite 3). Myös suositukset ovat liitteenä (Liite 4).

Turun yliopisto työstää samaan aikaan tutkimusta hankkeiden tulosten juurtumisesta. Tämä kannattaa huomioida omassa hankkeessamme työstettävää tutkimusta tehdessä.

Hanke on aina instrumentti asioiden kehittämiseksi ja tästä syystä johdon sitouttamisen merkitystä ei voi vähätellä. Oppilaitosten johtoa on haastateltu myös suositusten työstämistä varten. Pitäisikö johdon sitouttamisen merkitystä nostaa vielä enemmän esille suosituksissa? Ministeriön ohjausryhmässä toivottiin, että suosituksiin lisättäisiin onnistumisen edellytyksiä koordinaatiohankkeille. Kohdat 3-5 olivat rahoittajille uusia, joita heille ei ole aikaisemmin tuotu esille. Tämä perustelee rahoittajasuosituksien kirjoittamisen merkitystä. Kohdalla 5 voisi nostaa ylemmäs. Voisi myös todeta, että kohta 5 ei toteudu, jos johto ei sitoudu. Tulevaisuudessa johto voi innostua perustoiminnan ulkopuolisista asioista vain, jos ymmärtävät sen hyödyn käytännön näkökulmasta. Lyhytkestoisilla hankkeilla ei esimerkiksi pysyviä muutoksia saada aikaiseksi, tarvitaan pidempikestoisia hankkeita. Näitä voidaan miettiä tutkimuksen kokonaisraportissa.

Voisiko hankkeiden toteuttamisessa käyttää mentoritoimintaa tai koulutuksia hankkeiden hallintoihin ja viestintään. Voisiko olla yhteisiä koulutuksia hankkeiden toteuttajille? → projektihallinnan koulutus? Tämä sisältyy suositusten 4 kohtaan. Pitäisikö yhden laatukriteerin olla se, että projektipäälliköiltä odotetaan aitoja projektikokemuksia ja projektien hallintataitoja. Ettei projektin alkuaika aina mene projektityön oppimiseen. Tarvittaisiin auttavaa puhe- linta projektityöntekijöille? Vertaisarviointi ja vertaistyö on koettu hyväksi keinoksi.

Hanketyöntekijöiden vaihtuminen on luonnollista, mutta olisi hyvä, jos organisaatiossa olisi uudelle hanketyöntekijälle työpari, jolla on kokemusta hanketyöstä. Henkilövaihdokset saattavat tuoda uusiakin näkemyksiä hankkeelle. Tärkeää on vain, että hankkeella on hyvä yhteistyöverkosto ympärillä. Myös ostopalveluita hyödynnetään liian vähän hanketyössä, esim. viestintää ja kirjanpitoa voi ulkoistaa. ESR-raportoinnissa on kuitenkin ostopalvelukohta. Kuitenkin hankkeen suunnitelmaan pitäisi olla kirjattuna ostopalvelut jo valmiiksi, ne ovat aika kalliita.

34. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

35. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään Työterveyslaitoksella. Ehdotetaan kokouspäivämääräksi tiistaina 4.2.2014 sekä torstaita 6.2.2013, klo 12-15. Päivämäärästä äänestetään doodlen kautta.

36. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 13.52, josta jatketaan keskustelufoorumilla.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Susanna Ågren
sihteeri, menetelmäkehittäjä

Arja Kukkonen
puheenjohtaja

Keskustelufoorumi ajankohtaisista asioista:

”Ajankohtaista ammatillisen koulutuksen kentällä”

- oppilas- ja opiskeluhoitolaki
- koulurauhaa lisäävät lakimuutokset
- opiskelijavalintojen uudistus
- tutkintojen uudistaminen

Ville Virtasen esitteli aiheiden taustoja (Liite 5).

Jos palvelun järjestäjäksi tulee kunta eikä oteta kantaa tietosuojaan, miten opiskelijahuoltolaki voi toteutua? Jos laki tulee sinällään voimaan, on lausuttu, että laissa on paljon puutteita. Kuitenkin lakeja tullaan noudattamaan suurennuslasin kanssa. Jos laki ei salli jotain, sitten ei tehdä niitä asioita, tämä rajoittaa toimintaa ja koko asiassa voidaan mennä taaksepäin. Miksi jos kunnat on vahvassa vastuussa palveluiden järjestämisestä, eikä opetusvirastot, jotka ovat tuttuja asioiden kanssa, niin pitää selvittää, mitä opiskelijahuoltopalvelut on. Perinteisen luukkuperiaatteen esimerkiksi terveydenhuollossa pitää muuttua, että lakia voidaan toteuttaa. Järvenpäässä käydään keskustelua, että oppilaitoksena ei oteta enää vastuuta terveydenhuollon järjestämisestä, vaan vastuu siirtyy Invalidiliitolle. Enää ei ryhdytä rakentamaan opiskeluhoollon rinnalle rinnakkaisjärjestelmää.

Jos panostetaan ennaltaehkäisevään työhön ja laissa on lause, että seitsemässä päivässä pitää päästä vastaanotolle, se tukee vanhaa kopiaajattelua, eikä jätä tilaa ennaltaehkäisevälle työlle. Yksilöllinen – yhteisöllinen opiskelijahuolto. Luukkuohjauksen tarve säilyy silti, se toteutuu yksilöllisen opiskeluhoollon kautta.

Oppilaitosten on myös oltava aloitteellisia niin, että he työstävät hyvinvointisuunnitelman kunnan kanssa. Tämän neuvottelutyön kautta voidaan vaikuttaa kuntapäätäjiin. Kuinka monella koulutuksen järjestäjällä on ohjauksen ja tuen suunnitelma? Tarkoitus on, että hyvinvointisuunnitelmassa yhdistetään suunnitelmia laajaksi isoksi kokonaissuunnitelmaksi. Laissa on määritelty, mitä hyvinvointisuunnitelma pitää sisällään. Jos kaikki kunnan edustajat laukkaavat jokaisen oppilaitoksen ohjausryhmissä, se kuormittaa heitä. Mutta voisiko kunnan sisällä järjestää yhteisen ohjausryhmän kaikille kunnan alueen oppilaitoksille? Isoissa kunnissa tämä ei välttämättä onnistu → toteutus ammatillisilla? Toimintaympäristöt ovat niin erilaisia ja kuntayhtymät erilaisia, että yhteisiä toimintamalleja ohjausryhmien toiminnalle ei voida antaa. Tasavertaisuus keskusteluttaa. Tavoitettavuus ja osallistuminen ryhmiin on varmistettava – onko tarpeeksi moniammatillista henkilöstöä? Olisi parempi, jos kuraattorit ovat oppilaitoksen palkkalistoilla, mutta johto voi toivoa, että kuraattorit siirtyvät kunnan puolelle. Jos kuraattorit ovat oppilaitoksen ulkopuolella, he jäävät oppilaitoksen toiminnasta ulkopuolelle? Koko yhteisön pitää ymmärtää olevansa osa opiskelijahuoltoa, mutta siihen on tosi pitkä matka. Yhteisöllisen oppilaitoksen luomiseen tarvittaisiin uusia ammatteja, esimerkiksi yhteisöpedagogeja. Heidän kokemuksen ja tietotaidon hyödyntäminen olisi järkevää. Näitä ryhmiä voisi ainakin konsultoida (nuorisotyöntekijöitä, seurakunnan nuorisotyöntekijöitä). On mielenkiintoista nähdä, miten oppilaitokset verkostoituvat lain myötä nuorisotoimen kanssa, miten nuorisotoimen resursseja aletaan käyttää hyväksi?

Syntykö tulevaisuudessa oppilaitoksista monipalvelukeskuksia? Toisella asteella saavutetaan vielä kaikki ikäluokat, niin sitä voisi ehkä hyödyntääkin? Yhteisöllisen vastuun luominen → jos

nuorta siirrellään paikasta toiseen eri toimijoille, nuori saattaa kuitenkin tulla takaisin omaan palveluun. Joten hallintorajojen ylittävä työ on tärkeää myös taloudellisesta näkökulmasta. Laki tuo valtavasti mahdollisuuksia, jolloin opiskeluhuoltoja voidaan toteuttaa uudelle ja luovalla tavalla.

Salassapito aiheuttaa ongelmia, käyttöoikeudet rajaavat sitä, kuka näkee opiskelijan tiedot. Jokaisen, joka tekee opiskelijan kanssa töitä, pitäisi pystyä näkemään, mikä opiskelijan kanssa on tehty ja mitä hänen kanssaan on sovittu? Opiskelijarekisteristä pitää nähdä, kuka opiskelijan tietoja on lukenut ja kuka niitä on käsitellyt. Opiskelijalla on oikeus saada nämä tiedot itsestään. Mutta järjestelmät ovat jäykkiä ja niiden jakaminen eri tahojen kesken ei ole mahdollista. Opiskelijoiden tiedot ovat sirpaleisena kaikkien kesken. Pitää luoda järjestelmä, missä voi olla rajattuna se, mitä kukin näkee. Tärkeintä on, että tiedetään, ketkä nuoren kanssa ovat työskennelleet. Tiedonsiirtopalaverit?

Ovatko hyvinvointi-indikaattorit eri asia kuin toisen asteen oppilaitosten laatukriteerit? On. Hyvinvointi-indikaattoreilla osoitetaan, miten hyvinvointia toteutetaan oppilaitoksessa. Laatukriteereissä on myös näitä asioita koskevia juttuja. Tulevaisuuden kysymys on se, miten nämä erilaiset arviointivirikkeet integroidaan toisiinsa. Uudessa laissa veloitetaan THL ja OPH valvomaan uuden lain toteutusta.